



Zaaknummer: 1586892

Raadsvergadering d.d. 17 december 2024 agendapunt 12

Aan:

De Gemeenteraad

Vries, 5 november 2024

Portefeuillehouder(s):	J.W.S. Peters
Behandelend ambtenaar: Doorkiesnummer: E-mail adres:	B. Copper 749 b.copper@tynaarlo.nl
Bijlage(n):	1 Kadernota Inkomen, Ontwikkeling en Werk 2025-2028 2 Kwantitatieve en kwalitatieve analyse werk en inkomen Werkplein Drentsche Aa 3 Adviesbrief van de Adviesraad Sociaal Domein Tynaarlo 4 Reactiebrief aan de ASD

Onderwerp

Kadernota Inkomen, Ontwikkeling en Werk 2025 - 2028

Gevraagd besluit

De raad besluit de Kadernota Inkomen, Ontwikkeling en Werk 2025 - 2028 vast te stellen

Vooraf

Voor u ligt de Kadernota Inkomen, Ontwikkeling en Werk 2025-2028. In de kadernota staat hoe wij inwoners helpen om volwaardig mee te doen in de samenleving, bij voorkeur via betaald werk. Als werk nog niet lukt en er is niet genoeg geld om van rond te komen, dan zorgen we voor voldoende inkomen. Het wettelijk kader is de Participatiewet. Het Werkplein Drentsche Aa (WPDA) voert de Participatiewet voor ons, maar ook voor de gemeenten Aa en Hunze en Assen uit. Elke vier jaar stellen we als samenwerkende gemeenten via een kadernota beleid op dat richting geeft aan de uitvoering van de Participatiewet. De huidige kadernota liep tot 1 januari 2024 en blijft van kracht tot deze nieuwe kadernota door uw raad en de raden van Aa en Hunze en Assen is vastgesteld.

Hieronder leest u meer over de totstandkoming en de inhoud van de nieuwe kadernota.

Totstandkoming van de nieuwe kadernota

In de achterliggende periode is er op verschillende manieren input opgehaald voor en gecommuniceerd over de nieuwe kadernota. Hierbij enkele voorbeelden. Er is een werkbezoek gebracht aan de gemeente Enschede. In Enschede is het thema bestaanszekerheid al jaren een strategisch doel binnen het sociaal domein en komt consequent in alle uitvoeringsagenda's terug. Eind vorig jaar was er een presentatie rondom het thema bestaanszekerheid door Erik Dannenberg, voorzitter van Divosa voor uw raad, de adviesraad sociaal domein en maatschappelijke partners. Verder is de richting van de nieuwe kadernota besproken tijdens de strategische dag van het Dagelijks Bestuur van het WPDA (1-12-2023) en het Winteroverleg (5-2-2024) met uw raad en de andere GR-gemeenteraden. Verder zijn er informatiebijeenkomsten geweest met de Adviesraad Sociaal Domein Tynaarlo en de raadswerkgroep Mens & Maatschappij.

Daarnaast zijn er landelijke (maatschappelijke) ontwikkelingen die van invloed zijn op de inhoud van de nieuwe kadernota. Krapte op de arbeidsmarkt, de herziening van de Participatiewet, maar ook de constatering van de Commissie Sociaal Minimum dat inwoners op of rond het sociaal minimum feitelijk te weinig inkomen hebben



om rond te komen en mee te doen in de samenleving. Deze inwoners ervaren bestaansonzekerheid met alle nadelige gevolgen van dien.

Verder hebben we een bestandsanalyse laten uitvoeren en onderzoek laten doen naar de dienstverlening en kenmerken van de ondersteuning door het WPDA. Hiervoor zijn niet alleen medewerkers geïnterviewd, maar ook inwoners die gebruik maken van de dienstverlening. Dit onderzoek, uitgevoerd door bureau Bartels treft u als bijlage aan.

De hiervoor genoemde ontwikkelingen en het onderzoek worden in de kadernota nader toegelicht. Tot slot, op 23 september jl. is er een informatiebijeenkomst georganiseerd voor de drie gemeenteraden over de nieuwe kadernota en het onderzoek van bureau Bartels.

Inhoud van de Kadernota

Centrale ambitie: bestaanszekerheid

Uit de diverse input komt naar voren dat de centrale ambitie van de kadernota voor de komende jaren *bestaanszekerheid voor onze inwoners* moet zijn. Wanneer inwoners bestaanszekerheid ervaren geeft dat rust en ruimte voor ontwikkeling en meedoen in de samenleving. Dat is nodig want er staan nog teveel mensen aan de zijlijn terwijl er aan de andere kant grote personeelstekorten zijn. Die tekorten hebben een impact op belangrijke maatschappelijke opgaven zoals zorg, woningbouw en energietransitie. We richten ons met deze kadernota daarom niet meer 'alleen' op de doelgroepen van de Participatiewet, maar op alle inwoners met een ontwikkelbehoefte op het gebied van werk/vrijwilligerswerk (vinden van onbenut arbeidspotentieel).

Pijlers van bestaanszekerheid

Het thema bestaanszekerheid is veelomvattend en complex. In de kadernota maken we daarom het begrip bestaanszekerheid zoveel mogelijk concreet door vier belangrijke pijlers van bestaanszekerheid aan te wijzen. Het gaat om de pijlers: een voldoende/voorspelbaar inkomen, een zinvolle invulling van de dag, toegang tot wonen en zorg en de mogelijkheid voor inwoners zich te kunnen ontwikkelen (met deze vier pijlers sluiten we aan bij de definitie die de VNG en Divosa gebruiken voor bestaanszekerheid).

In de kadernota komen per pijler steeds de volgende vragen aan bod: welke ontwikkelingen zijn van invloed, waar hebben we invloed op, wat willen we bereiken en wat is daarvoor nodig. Dit hebben we op hoofdlijnen zo compact mogelijk opgeschreven en dit vormt de kern van het eerste deel van de kadernota. Het tweede deel is bedoeld als verdieping en achtergrond bij de ontwikkeling die in deel één meer op hoofdlijnen zijn beschreven.

Hieronder leest u een korte toelichting per pijler. In de kadernota worden deze meer uitvoerig besproken via de vragen zoals we die noemden in de vorige alinea.

Voldoende/voorspelbaar inkomen

Steeds meer huishoudens (niet alleen minima) hebben moeite om maandelijks rond te komen. Alleen toetsen op de hoogte van het inkomen bij een hulpvraag volstaat daarom niet altijd. We willen de mogelijkheden van een ruimer toetsingskader onderzoeken. Zo gaan we onder andere onderzoeken of toetsen op besteedbaar inkomen een manier is om meer maatwerk te bieden aan onze inwoners.

Zinvolle dagbesteding

Uit het eerder genoemde onderzoek blijkt dat er een aanzienlijke groep inwoners onder de Participatiewet is (4 op de 10) die niet in staat is om (binnen afzienbare tijd) een betaalde baan te vinden. Een deel van deze inwoners is wel maatschappelijk actief via bijvoorbeeld vrijwilligerswerk. Een ander deel is ook niet maatschappelijk actief. Daarbij gaat het om ongeveer 100 inwoners in onze gemeente. We willen meer inzetten op zorg en een zinvolle dagbesteding voor die groep.

Toegang tot wonen/zorg

Vanuit het beleidsterrein Werk en Inkomen hebben we primair geen rol op dit terrein. Gelijktijdig weten we dat wanneer inwoners zich zorgen maken over hun woonsituatie en/of hun gezondheid dit hun arbeidsinschakeling in de weg staat. We willen daarom een vindplaats zijn voor inwoners met deze zorgen en hen toeleiden naar de juiste ondersteuning.



Ontwikkeling

Tenslotte willen we dat iedere inwoner de kans krijgt zijn vaardigheden verder te ontwikkelen. We organiseren daarom een aanbod voor de ontwikkeling van basis-, vak-, en werknemersvaardigheden. We gaan hiervoor de infrastructuur van het WPDA inzetten. In Assen komt een Centrum voor Inkomen, Ontwikkeling en Werk (CLOW). Een aanbod voor basisvaardigheden willen we overigens zoveel mogelijk lokaal organiseren, samen met onze maatschappelijke partners, dicht bij de inwoner. Maar voor vak- en werknemersvaardigheden zijn de mogelijkheden binnen de infrastructuur van het WPDA ideaal. Bovendien past dit in de opdracht van het kabinet aan de 35 landelijke arbeidsmarktregio's om een Werkcentrum in de regio te openen. Het genoemde CLOW in Assen is onderdeel van het Werkcentrum in de regio Groningen. De komende jaren stelt het rijk hier landelijk 86 miljoen euro voor beschikbaar.

Leidende principes

In 2019 werd al door het Sociaal Cultureel Planbureau geconstateerd dat de Participatiewet te strikt en te hard is. In de kadernota worden daarom leidende principes voor de uitvoering genoemd met oog voor de menselijke maat in de uitvoering.

Sturing

We geven sturing aan de voortgang en resultaten van de kadernota via een jaarlijks op te stellen uitvoeringsplan. Het uitvoeringsplan is een verdere concretisering van de kadernota en geeft inzicht in welke stappen we moeten zetten om de benodigde resultaten te behalen. Ook helpt het uitvoeringsplan ons om te prioriteren.

Financiën

Het uitgangspunt van deze kadernota is dat we binnen de financiële kaders blijven zoals die nu ook gelden voor de uitvoering van de Participatiewet. Wanneer blijkt dat de acties uit de kadernota leiden tot extra middeleninzet zullen we die voor besluitvorming voorleggen op de gebruikelijke momenten van de P&C cyclus.

Advies van de Adviesraad Sociaal Domein Tynaarlo

Positief advies van de ASD

De ASD adviseert positief over de kadernota en spreekt zijn waardering uit voor de manier waarop de nota is verwoord, eenvoudig en in begrijpelijk Nederlands. De ASD adviseert om dit voor meer beleidsdocumenten te doen. Daarnaast spreekt de ASD zijn waardering uit voor de prettige ontvangst bij iWerk en de manier waarop de drie ASD'en daar door de medewerkers van de gemeenten en WPDA zijn ingelicht en bijgepraat.

Naast haar positieve advies geeft de ASD ons wel een aantal algemene en specifieke adviezen mee over de uitvoering van de kadernota. De ASD roept ons onder andere op om meer durf te tonen door nu al zaken op te pakken die in de nota worden genoemd. Maar de ASD adviseert ons ook om concreter te worden in de aanpak, oog te hebben voor de verbinding met het brede sociaal domein en haar eerdere advies over de kadernota armoede en schulden te betrekken bij de aanpak.

De adviesbrief van de ASD en onze reactiebrief daarop treft u beiden in de bijlagen aan.

Burgemeester en wethouders van Tynaarlo,

drs. M.J.F.J. Thijsen,

burgemeester

P. Koekoek,

gemeentesecretaris



Raadsbesluit nr. 12

Betreft:

Raadsvoorstel Kadernota Inkomen, Ontwikkeling en Werk 2025 - 2028

De raad van de gemeente Tynaarlo;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 5 november 2024,

Overwegende dat:

- De periode van de vorige nota Werk, Inkomen en Meedoen 2020-2023 is afgelopen;
- Ontwikkelingen in het sociaal rondom het thema bestaanszekerheid, inkomen, ontwikkeling en werk aanleiding geven tot het opstellen van nieuw beleid,

Gelet op de Participatiewet,

B E S L U I T:

De Kadernota Inkomen, Ontwikkeling en Werk 2025 - 2028 vast te stellen

Vries, 17 december 2024

De raad voornoemd,

drs. M.J.F.J. Thijsen, voorzitter

R.J. Puite, griffier